

Білоцерківський національний аграрний університет
Екологічний факультет
Кафедра безпеки життєдіяльності

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ»</p> <p>Галузь знань –14 – «Електрична інженерія» Спеціальність–141 – «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» Освітня програма - «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»</p>
<p>Рівень вищої освіти</p>	<p>перший (бакалаврський)</p>
<p>Компонент освітньої програми:</p>	<p>обов'язкова</p>
<p>Кількість кредитів ECTS /загальна кількість годин</p>	<p>3 кредити / 90 годин</p>
<p>Семестр</p>	<p>8</p>
<p>Форма контролю</p>	<p>залік</p>
<p>Мова викладання</p>	<p>українська</p>
<p>Профайл викладача</p> 	<p>Герасименко Віктор Юрійович Посада: доцент кафедри безпеки життєдіяльності Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат сільськогосподарських наук Робоче місце: навчальний корпус № 9 (вул. Героїв Чорнобиля 3А), 528 аудиторія (кафедра безпеки життєдіяльності). E-mail: viktor.herasymenko@btsau.edu.ua або bezpeku@ukr.net Зв'язок з викладачем: +380674286336</p>
<p>Опис дисципліни</p>	<p>Навчальна дисципліна «Безпека життєдіяльності, та цивільний захист» є обов'язковим компонентом освітньої програми спеціальності 141 – Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка, оскільки людина, її життя, здоров'я та безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю, а одними із основних принципів державної політики є пріоритет і захист життя, здоров'я працівників, повна відповідальність роботодавця за створення безпечних та нешкідливих умов праці. Питання щодо забезпечення професійної безпеки, охорони здоров'я працівників, пожежної, техногенної безпеки, захисту від надзвичайних ситуацій є невід'ємною складовою діяльності суб'єктів господарювання та входять до посадових обов'язків керівників і спеціалістів.</p> <p>Під час вивчення дисципліни «Безпека життєдіяльності, та цивільний захист» студенти повинні здобути необхідні знання стосовно організації, управління та забезпечення безпеки професійної діяльності, пожежної і техногенної безпеки, захисту від надзвичайних ситуацій та</p>

	<p>навчитись ідентифікувати джерела небезпеки і шкідливі й небезпечні чинники, оцінювати ризики їх впливу, розробляти та впроваджувати заходи щодо забезпечення та підвищення рівня професійної безпеки, охорони здоров'я працівників, пожежної, техногенної безпеки, захисту працівників, населення, територій, майна, навколишнього середовища від надзвичайних ситуацій.</p> <p>Згідно з навчальним планом на 2022-2023 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Безпека життєдіяльності та цивільний захист» передбачено всього 90 академічних години (3 кредити ECTS), з яких для денної форми навчання виділено: аудиторних – 42 годин (лекції – 14, практичні заняття – 28), самостійна робота студентів – 48 годин.</p>
Передумови для вивчення дисципліни	<p>Навчальна дисципліна «Безпека життєдіяльності та цивільний захист» використовує здобуті знання під час вивчення таких дисциплін як «Фізика», «Правознавство», «Хімія» та інших дисциплін освітнього рівня бакалавр за спеціальністю 141 – «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка».</p>
Мета вивчення дисципліни	<p>Метою вивчення дисципліни є формування необхідних компетенцій щодо питань організації, управління та забезпечення професійної безпеки і охорони здоров'я працівників, пожежної, техногенної безпеки, захисту від надзвичайних ситуацій у межах своєї компетенції на посаді.</p>
Формат дисципліни	<p>Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі із застосуванням мультимедійних засобів та використанням системи електронного навчання на платформі Moodle.</p> <p>За необхідності (індивідуальні графіки, інклюзивне навчання, дистанційна форма навчання тощо) можуть бути використані сервіси для проведення відеоконференцій та онлайн-зустрічей: Zoom, GoogleMeet, Skype, Viber.</p> <p>Формат викладання дисципліни є змішаним: поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.</p>
Компетентності відповідно до Стандарту вищої освіти	<p>ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК06. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>СК07. Здатність розробляти проекти електроенергетичного, електротехнічного та електромеханічного устаткування із дотриманням вимог законодавства, стандартів і технічного завдання.</p> <p>СК08. Здатність виконувати професійні обов'язки із дотриманням вимог правил техніки безпеки, охорони праці, виробничої санітарії та охорони навколишнього середовища.</p>
Програмні результати навчання відповідно до Стандарту вищої освіти	<p>ПРН 16. Знати вимоги нормативних актів, що стосуються охорони праці, техніки безпеки та виробничої санітарії, враховувати їх при прийнятті рішень.</p>
Структура курсу	<p>Змістовий модуль 1.</p> <p>Безпека життєдіяльності</p> <p>Тема 1. Основні поняття та визначення безпеки життєдіяльності. Модель життєдіяльності людини. Методологічні основи безпеки життєдіяльності. Системний підхід у безпеці життєдіяльності. Безпека людини, суспільства, національна безпека.</p>

Тема 2. Номенклатура, класифікація та ідентифікація небезпек.

Глобальні небезпеки людства. Види небезпек та їх класифікація. Соціально-політичні небезпеки. Шкідливі звички, соціальні хвороби та їх профілактика. Злочинність як фактор небезпеки.

Тема 3. Виробнича безпека.

Безпека експлуатації технологічного обладнання та виробничих процесів. Небезпека впливу на людину електричного струму шуму та вібрації. Основи електробезпеки на об'єктах лісогосподарської діяльності. Перша долікарська допомога Перша долікарська допомога при невідкладних станах, що виникають побутовій та виробничій сфері у повсякденному житті та під час надзвичайних ситуацій.

Тема 4. Основи пожежної та вибухонебезпеки.

Теоретичні основи механізму горіння та вибуху. Класифікація видів горіння. Основні причини пожеж. Види пожеж. Показники пожежо- і вибухонебезпеки речовин і матеріалів. Категорії приміщень за вибухопожежонебезпечністю. Класифікація вибухо- та пожежонебезпечних зон.

Разом за змістовий модуль 1

Змістовий модуль 2.

Охорона праці

Тема 1. Основні поняття, терміни та визначення в галузі охорони праці.

Сучасний стан охорони праці в Україні та за кордоном. Система державного управління охороною праці в Україні.

Тема 2. Правові та організаційні основи охорони праці.

Основні положення Кодексу Законів «Про працю», законів України: «Про охорону праці», «Про пожежну безпеку», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання», які спричинили втрату працездатності» та інші. Нормативно-правові акти з охорони праці (НПАОП) «Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів»: визначення, основні вимоги та ознаки.

Тема 3. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Умови праці. Психофізіологічні вимоги до умов праці: психологічні, фізіологічні, технічні. Ритм праці, фази працездатності. Система «Людина-машина», «Людина-оператор». Ергономіка.

Тема 4. Поняття про виробничий травматизм, нещасні випадки та професійні захворювання. Атестація робочих місць.

Профілактика травматизму. Мета та завдання профілактики нещасних випадків професійних захворювань і отруєнь на виробництві. Медичні огляди. Проведення атестації робочих місць на підприємстві.

Змістовий модуль 3. Цивільний захист

Тема 11. Законодавчі та нормативно-правові основи цивільного захисту. Уражаючі фактори, негативний вплив та наслідки.

Надзвичайні ситуації військового характеру. Права та обов'язки населення при введенні військового та особливого стану.

Тема 12. Основні принципи та способи захисту населення та територій від надзвичайних ситуацій. Засоби індивідуального та колективного захисту на виробництві та в умовах надзвичайних ситуацій.

Тема 13. Радіаційна безпека. Протирадіаційний захист в умовах радіаційної аварії. Ознаки променевої променевої хвороби.

Тема 14. Хімічна безпека. Превентивні заходи щодо зменшення масштабів хімічного впливу на об'єкти господарювання.

	Характеристика зон хімічного зараження.
Методи навчання	<p>В процесі навчання використовуються наступні методи: доповіді, індивідуальні завдання, дискусії, тестові та розрахункові завдання, есе. Із наочних засобів використовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint та навчальні відеофільми, друковані роздаткові матеріали, а також інформаційні стенди у навчальній аудиторії, таблиці з довідковими даними, схеми та плакати, макети.</p> <p>Під час практичних занять і самостійної роботи студент має ознайомитися з теоретичним матеріалом, а індивідуальної роботи – виконати есе в межах навчальної програми курсу, яке виконується на основі знань, умінь і навичок, отриманих у процесі вивчення курсу.</p>
Політика	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями, а виявлення ознак академічної недоброчесності (спісування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для їх незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідуватимуть усі лекції та практичні заняття курсу. Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять буде згідно графіку консультацій викладача. За наявності об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p> <p>Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).</p>

**Рекомендовані
джерела інформації**

1. Безпека життєдіяльності : підручник / О.І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 448 с.
2. Основи охорони праці : підручник / О.І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 264 с.
3. Основи професійної безпеки та здоров'я людини : підручник / В.В. Березуцький та ін. Харків : НТУ ХПІ, 2018. 553 с.
4. Цивільний захист: підручник / О.І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 264 с.
5. Безпека людини у сучасних умовах : монографія / В.В. Березуцький та ін. Харків : ФОП Мезіна В.В., 2018. 208 с.
6. Кодекс цивільного захисту України : Закон України від 02.10.2012 р. № 5403-VI. Дата оновлення: 17.06.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>(дата звернення: 25.08.2020).
7. Про охорону праці : Закон України від 14.10.1992 р. № 2694-XII. Дата оновлення: 05.12.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>(дата звернення: 25.08.2020).
8. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10.12.1971. № 322-VIII. Дата оновлення: 03.12.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>(дата звернення: 25.08.2020).
9. Державна служба України з питань праці: веб-сайт. URL: <http://dsp.gov.ua>
10. Державна служба України з надзвичайних ситуацій: веб-сайт. URL: <https://www.dsns.gov.ua>